

INTERVALS

Josep M. Codina

TINGLADO 1 del Moll de Costa del Port de Tarragona

S/T. Tècnica mixta sobre tela. 195 x 220 cm.

La pell, cartografia humana

Josep M. Codina, artista posseïdor d'un sentit innat de l'harmonia que pot demostrar una evolució d'extraordinària coherència, tant en el lèxic com a la sintaxi del seu llenguatge pictòric, ha focalitzar el seu univers creatiu al voltant d'una visió molt personal de la pell humana. A més del sentit del tacte, la pell –l'òrgan més extens del cos que l'embolcalla i protegeix– ens aporta sensacions com el fred o la calor, la suavitat o l'aspror, el dolor o el plaer en la màxima expressió. En néixer aprenem a sentir a través de la pell, a reconèixer-nos a nosaltres mateixos, i és la pell allò que ens connecta amb els altres, amb el món exterior, de fet comencem a “ser” a través del “sentir”. Si reflexionem sobre això no ens resulta tan estrany l'enunciat de Paul Valéry: «el més profund de l'ésser humà és la pell», reconsiderat i analitzat per Gilles Deleuze des de la seva dimensió filosòfica. D'altra banda, la praxi pictòrica es desenvolupa també en superfície, per això la importància del suport i de les qualitats tàctils de la matèria utilitzada, la pell de la pintura.

Però el que més li va interessar a Codina són els accidents d'aquesta superfície tan íntima, tot un repertori epidèrmic d'orografies ignotes, senyals biogràfics irrepetibles a cada individu i a cada part del cos. No només les característiques que tenim ja en néixer, com el color o les pigues, sinó en especial, aquelles que cisellen la vida i el pas del temps: arrugues, cicatrius, que esdevenen senyes d'identitat indelebles, i, sobretot, aquest continu canvi, aquesta regeneració i degeneració que fa visible el pas del temps i denota tot el que hem viscut, fins i tot el nostre caràcter a través de les línies d'expressió. Així Codina ha desenvolupat tota una poètica al voltant del pas del temps, perquè és el temps l'anònim autor que al llarg de la nostra vida dibuixa aquests grafismes vitals que testimonien la batalla del viure que a l'obra de Codina són les protagonistes –calligrafies dèrmiques com els vaig qualificar en un altre text– uns protagonistes velats, gens explícits ja que ampliats i fora del seu context es converteixen en abstraccions.

En aquest viatge personal que és la trajectòria d'un artista, han quedat enrere els blancs de la pasta de paper de considerables gruixos i textures o la capes de parafina foses sobre el paper o la fusta. En aquestes obres realitzades expressament per a la seva exposició al Tinglado 1 del Port de Tarragona, algunes d'enormes dimensions, Codina, sembla haver-se decantat per una factura més directa, sobre llenç, com si prioritzés l'afany expressiu. No obstant això, recobreix acuradament la tela fins a amagar totalment el seu entramat i aconseguir una superfície totalment llisa a partir de la qual emprant senzilles eines com l'espàtula, pinzells, llapis o draps, obté mitjançant un procés intuïtiu de fer i desfer, cobrir i redescobrir una esplèndida riquesa de veladures en què s'aprecien regalims, esquitxos, taques, fregats i on destaquen, sempre enmig d'aquesta mena de boira blanquinosa, nacrada, aquests traços rítmics dibuixats acuradament al grafit,

Entre les diferents tipologies que ofereix la mostra destaca un grup d'obres molt interessants que parteixen d'un altre concepte, inspirat en el barroc holandès i on a partir d'una foscor bituminosa l'autor hi va fent sorgir formes a penes visibles mitjançant una delicada trama de petits traços blanquinosos. En general el color s'obre pas de forma tènue, tret d'algun cas on domina un vermell fogós. En algunes de les peces sobre paper la repetició meticulosa de petits traços paral·lels van configurant una mena de retícula vibrant.

Cal dir que en aquesta etapa evolutiva palpita sota els aspectes formals un substrat anímic, un homenatge al davallament de Roger van der Weyden que el va seduir al museu del Prado i que ocupa un lloc destacat a la paret del seu estudi. Constitueix el rerefons de bona part de la seva obra recent i especialment del gran tríptic que presideix l'exposició. Aquesta escenificació abstracta del dolor, del sentiment, té un pes substancial que es reforça amb la troballa casual d'una carta de l'any 1940 en què un amic anuncia a un altre que ha pogut recuperar el cos del seu fill, (possiblement afusellat) i li ha donat sepultura al seu propi nínxol familiar. Tal com va fer Josep d'Arimatea amb el cos de Jesús.

En suma, l'exposició de Josep M. Codina ofereix al públic de Tarragona una sèrie d'obres introspectives que ens revelen un univers ple de poètics misteris que al·ludeixen a l'home, al seu cos, la lluita del fet de viure i l'aflicció que inexorablement comporta. A aquesta cartografia privada de cada ésser humà, l'autor aconsegueix conferir un significat universal, com a metàfora del pas del temps i la vulnerabilitat.

“El més profund de l’home és la seva pell”

Paul Valery

S/T. Tècnica mixta sobre tela. 93 x 130 cm.

S/T. Tècnica mixta sobre tela. 93 x 130 cm.

S/T. Tècnica mixta sobre tela. 93 x 130 cm.

S/T. Tècnica mixta sobre tela. 195 x 220 cm.

Cant_1
Tècnica Mixta sobre paper
40 x 40 cm.

josepmariacodina.com

Cant_5
Tècnica Mixta sobre paper
40 x 40 cm.

Del 19 de gener al 16 d'abril de 2023

Inauguració, dijous dia 19 de gener
a les 19 h

HORARI EXPOSICIÓ

De dimarts a dissabte,
de 10 a 13 h i de 17 a 20 h
Diumenges i festius,
d'11 a 14 h

Tel. 977 259 400 - ext. 1122
exposicions@porttarragona.cat
porttarragona.cat

Fotografies: Eloi Codina

Cant_6
Tècnica Mixta sobre paper
40 x 40 cm.